UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lauacrum conciencie omnibus sacerdotibus perutile

Jacobus <de Gruytrode>

[Leipzig], 1495

Feria s[e]c[und]a Contemplatio multu[m] deuota de septe[m] causis acerrime passionis d[omi]ni nostri Jesu christi

urn:nbn:de:hbz:466:1-30750

Visual Library

¶ Feria ſecunda cõtemplatio multũ deuota de ſeptem cau-
ſis tam acerrime paſſionis domini noſtri Jeſu chriſti.

O Anima mea ꝓcioſa nõ auro ⁊ argẽto. ſed Jeſu
xp̄i agni inmaculati ſaguine redẽpta. Cõtempla
re diligẽter quid ꝓ te datũ ſit. et nõ tradas in ꝑdi
tõem. qm̃ xp̄s de⁹ tuus ꝓ te eſt mortuus. Multũ
em̃ te dilexit qui te tã caro ꝓcio emit ¶ Vñ Bern. Neſciui ꝙ
me de⁹ tm̃ diligeret. ampli⁹ mihi nihil eſſe debeo. qui deũ ꝓ
me mori ↄſpicio cui tm̃ ↄplacuit vt ꝓ me poti⁹ mori elige-
ret ne me ꝑderet. Quapropter, ſolz queri. Cur tã graue ge-
n⁹ mortis xp̄s voluit ſuſtiere ⁊ ſe totatal'r tã exinanire. hoc
ẽ deuotiſſime ĩquirẽdũ. ⁊ ĩuentũ diligẽtiſſime ↄtẽplandũ.
ſunt aũt hui⁹ ſeptẽ cauſe ⁊c. ¶ Pria vt nobis ſuã dilectõez
ĩſinuarz ¶ Scd'a vt nos ad rediligẽdũ eũ efficati⁹ ꝓuoca
rz ¶ Tertia vt nos ſibi magis obligarz ¶ Quarta vt nos
ad ſufferẽdũ tribulatões ↄfortaret ¶ Quĩta vt nobis tri-
bulatões dulcoraret ¶ Sexta vt nos ab eterno cruciatu li
beraret. ¶ Septia vt nobis celũ reſerarz. Dixi prio vt no-
bis ſuã dilectõez ĩſinuaret. Magn⁹ ẽ em̃ amor dei in corde
ſuo abſcõdit⁹ ꝙ ſciri nõ poterat. niſi ꝑ aliq̃d valde magnũ
extriſecũ ꝓbaret. Vñ cũ dñs ꝑ yſaiã dixit. In caritate ꝑpe
tua dilexi te. Nõ dure ceruicis credere nõ potuit dei verbis
Ideo ĩ ꝓꝑerãdo dixit illd' ꝓpheticũ. Mãda remanda. i. tota
die mandas. quantum nos diligas. ſed niſi caritas trãſeat
ꝑ redemptõnem in effectũ credere nõ valem⁹. Eſt igitur ꝓ
nobis paſſus vt nobis ſuum amorem inſinuaret. Vñ Jo.
vi. Maiorẽ caritatẽ nemo habet. vt aiaz ſuam ponat quis
pro amicis ſuis. Sup quo verbo dicit Bern. Tu maiorem
caritatẽ habuiſti bone Jeſu tuã ponẽs aiaz pro inimicis
tuis. Cum em̃ ſm Ap'lm. Adhuc inimici eſſemus reconcilia
ti ſum⁹ deo ꝑ mortẽ filij eius. ¶ Scd'o dixi. vt nos ad redi-
ligendum eum efficatius ꝓuocaret. Videntes enim ꝙ tam

ſupra modum magna mala pertulit in amorē noſtrū. ſi ſal
tem lapidei nō ſum⁹ continere non poſſumus. Si aūt mor
tui ſpiritui ſumus. ⁊ per ꝯſequēs inſenſati nō erit vox neqꝫ
ſenſus. ¶ Nā Bern. qui nō erat vtiqꝫ inſenſat⁹ ſic ait. Sup
omnia reddit te mihi amabilem o bone ieſu calix redempti
onis quē bibiſti. Quāto eñ duriora grauiora ⁊ maiora ſi
nt que ꝓ nobis tulit de⁹ ⁊ hō tanto efficati⁹ amorē noſtrū
ad ſe rapit. Et qꝛ facilitas creatōis hoīes ingratos fecit dif
ficultatē redemptōis nobis exhibuit. vt a nobis amorē ma
iorem extorqueret. ¶ Tercio dixi. vt nos ſibi mai⁹ obliga
ret. Quis eñ vidēs dñm ſuū ꝓ ſe cruētatū vſqꝫ ad mortē ⁊
morte turpiſſima cōdemnatū. quō a quibuſcūqꝫ laboribus
poterit ſe abſtinere. ¶ Vñ pſal. Quid retribuā dño ꝓ oībus
que retribuit mihi. Reus eñ erit ſanguinis qui ſibi nō retri
buit quod tenetur. Vñ Apl'us. Nō ſunt cōdigne paſſiones
hui⁹ tpis ad futurā gloriā que reuelabit in nobis Itē Ber
ait. Quid rependā dño ꝓ omnib⁹ his nō habeo. Naꝫ quic
quid ſum erit ſicut ſtella ad ſoleꝫ. ſtilla ad flumē. puluis ad
montē. quid ergo retribuā dño ꝓ omnib⁹ que retribuit mi
hi. niſi vt ipm diligā. Idem ait. Quid durū aut dirum eſſe
poterit cū recordatus fueris. ꝙ deus tuus amaros cruciat⁹
ſuſtinuit. ne tu ꝑpetuos ſuſtineres. ¶ Quarto dixi vt nos
ad ſufferētiā cōfortarꝫ. Seru⁹ eñ vidēs dominuꝫ ſuum pro
ſe volneratū merito animatur ad ſimilia ſufferenda. Vnde
Math. x. Nō eſt ſeru⁹ cōtra dominū ſuū. Si eñ me ꝑſecu-
ti ſunt. ⁊ vos ꝑſequentur. Bern. Extremuꝫ ſuppliciū mortis
elegit de⁹. vt nullum genus mortis martires formidarent.
Sic Petrus Paul⁹ Andreas Stephan⁹ Laurē. ex domi
ni paſſione cōfortati mortem quā omnis creatura naturalit
abhorret ipſi quaſi epulas affectabāt. ¶ Quinto dixi. Vt
per ſue paſſionis amaritudinem noſtras paſſiones dulcora
ret. Quid eñ durum eſſe poterit pro illo ſufferendum. Qui
tam amaram paſſionem. tam dulci animo. et fideli affectu

ꝓ nobis miſeris ꝑtulit. Vñ Grego. Cū paſſio xpi ad memo-
riam reducit. nihil tam difficile eſt. qđ nō equo aīo tolleret
Augu. ait. Miles nō ſentit vulnera cū ducis ſui vulnera cō
ſpicit grauiora. Hoc ergo lignū crucis beato Andree ſuam
crucē dulcorabat. qui dicebat. O bona crux diu deſiderata
ꝛc. ꝛ btō Stephano lapides de quo legit. Lapides torētes
illi dulces fuerūt. ❡ Sexto dixi ꝙ tā amarā ſuſtinuit penā
vt nos ab eterno cruciatu liberaret. vñ Bern. O hō agnoſ
ce ꝙ̄ grauia ſunt vl̄nera tua ꝓ quib⁹ oportuit dñm tā atro
cit vulnerari. ꝛ ſi nō eſſent ad mortē ſempiternā. nūꝙ̄ ꝓ eo
dem remedio filius moreret. Ozeas ꝓphet a ait O mors. ero
mors tua. morſus tu⁹ ero inferne. Et hoc fcm̄ ē poſtꝙ̄ xp̄s
in cruce expirauit. ſtatim aīma ei⁹ ad infernū deſcēdit. Eri
piēs inde eos ꝓ quibus ſanguinē ſuū fudit. Et ideo adhuc
quotidie nō ceſſat ad animam clamare dicēs. O anima re
uertere ad me. qꝛ ego ſum qui te tam nobiliter creauit ꝛ qui
tibi eternā beatitudinē tā copioſe ꝛ laudabiliter ꝑparauit
Reuertere o anima mea cū gaudio te expectāt omnes ſcti
ad tuū aduentū exultabūt omēs angeli. immo tuū reditū
preſtulat tocius trinitatis abiſſus. ❡ Septimo ꝛ vltimo
dixi. vt nobis celū reſeraret Null⁹ em̄ ſctōꝝ quātumcūqꝫ
ſanctus ante domini paſſionem celoꝝ regnum potuerat
introire. Hic ſta ꝛ contemplare. ꝛ dic deuota mente. O mi
deus. Si hec ſe ita habēt quantū ego debeo te diligere. qui
me cum nō eram creaſti. qui me cum perierā redemiſti. quā
do errabā reduxiſti quādo peccabam me corripuiſti. qñ iā
pene deſperabaꝫ me ꝯfortaſti. Et hoc eſt ꝙ dicit beatus Au
guſtin⁹. Si phas ē dicere qđ modo nihil videt mihi agere
de⁹. niſi vt ſaluti anime mee ꝓuideat. ꝛ ita eū totum ad cu-
ſtodiā meam video occupatū. quaſi oīm alioꝝ oblit⁹ mihi
ſoli vacare velit. Quib⁹ verbis ꝯcordat beat⁹ Bern. dicēs.
Audite fratres mirū ſed verū. Aīa deū vidēs nō ſec⁹ videt
quā ſi ſola videat ab eo. Qua ꝓpter dic ex intimo amore cor

dis tui. O dulciſſime domine Jeſu chriſte. infunde obſecro
multitudinē caritatis tue mihi peccatori. Ut nihil terrenū
nihil carnale deſiderem. Sed te ſolū ſuper omnia diligam
vt penit⁹ renuat ꝯſolari anima mea. niſi in te dulciſſimo
domino deo meo. Scribe digito tuo in tabulis cordis mei
memoriā eorum que pro me ꝑtuliſti. Nulla vnꝙ obliuioni
delenda. vt ea ſemper pre oculis habeam ⁊ delecter. Non ſo
lum illa cogitare. Sꝫ etiam ſi neceſſe fuerit ꝓ meo modulo
tollerare. Et dulceſcat mihi nō ſolum tibi ex omnib⁹ virib⁹
obſequi. Sed etiam ꝓpter te ꝯtumelijs affici. Ut certe mor-
te turpiſſima ſi neceſſe fuerit condemnari.

¶ Alia contemplatio feria tercia De ſeptem ver-
bis que criſtus dixit in cruce.

Contemplandū eſt ſeruo dei vt ſicut cithara ma
terialis habens lignum et cordas deſuper exten
ſas dum percutitur dulcem ſonun reſonat. Sic
cithara noſtra Jeſus xp̄s crucē habens ꝓ ligno
cithare. et corpus ſuū rite cordarum percuſſus doloribus ⁊
obprobrijs ſeptem verba ſalutifera omni conſolacōe doctri
na ⁊ caritate plena dulciſſime reſonabat. Ab omni fideli cū
omni cordis deuocōne meditanda ¶ Primum igiẗ verbū
quod beatus Lucas ſcribit. Eſt iſtud. Pater ignoſce illis.
qꝛ neſciūt quid faciūt. Ecce quō agn⁹ ille īnocens ⁊ māſue
tus in oībus preſſuris ſuis nec ſemel os ſuū aperuit. vt aut
querele aut excuſatōis aut comminatōnis vel maledictōis
ſermonem aduerſus crudeles hoſtes ſuos diceret. qui immo
potius noue benedictōis verbum quod a ſeculo nō eſt au-
ditū ſuper inimicos ſuos ex abundātia caritatis effudit di
cēs. Pater ignoſce ⁊c̄. O ſerue dei fideliẗ recordare hoc ver-
bū ī corde tuo. vt quociēſcūqꝫ ſeuiūt ꝯtra te inimici tui. Me
morare illi⁹ verbi Jheſu xp̄i. Et ſicut ipſe ꝓ occiſorib⁹ ſuis
orauit. nō qua ſi nō poſſit ipis eoꝝ peccata cōdōare. Sꝫ vt